جمعية خدمة المحتوى
الإسلامي باللغات

Исламан Элча Мухьаммад, АллахIера салам-маршалла хуьлда цунна

رَسُولُ الإِسْلَامِ مُحَمَّدٌ ﷺ | شيشاني | нохчийн

اللَّجْنَةُ العِلْمِيَّةُ
بِجَمْعِيَّةِ خِدْمَةِ المُحْتَوَى الإِسْلَامِيِّ بِاللُّغَاتِ

رَسُولُ الإِسْلَامِ مُحَمَّدٌ ﷺ

Исламан Элча Мухьаммад, АллахIера салам-маршалла хуьлда цунна

اللَّجْنَةُ العِلْمِيَّةُ

بِجَمْعِيَّةِ خِدْمَةِ المُحْتَوَى الإِسْلَامِيِّ بِاللُّغَاتِ

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Исламан Элча Мухьаммад, АллахIера салам-маршалла хуьлда цунна

Къинхетаме а, Къинхетам бийриг а волчу АллахIан цIарца Исламан Элча Мухьаммадах (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) лаьцна доцца дакъа, цу чохь билгалдохуш: цуьнан цIе а, тайпа а, даймохк а, зуда ялор а, элчаналла а, цо нах кхойкхуш хилла долу дин а, пайхамараллин билгалонаш а, шариIат а, цуьнан мостагIаша цуьнца лелийна йолу юкъаметтиг а.

1- Цуьнан цIе а, тайпа а, иза вина а, кхиъна а волу меттиг.

Исламан Элча – иза ХIа́шиман Iабдул-МуттIолибан Iабдулла́хIан кIант Мухьаммад ву, Ибра́хIиман кIентан Исма́Iилан тIаьхьенах волу, Делера салам-маршалла хуьлда царна.

Иштта, АллахIан пайхамар ИбраьхIим (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) Шема-махкара Макка кхечира, цуьнца шен зуда ХIажар а, аганахь волу шен кIант ИсмаьIил а вара. Сийлахь-Везачу АллахIан омрица цо и шиъ Маккахь Iа ховшийра. Ткъа и кIант воккха хилча, ИбраьхIим-пайхамар (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) юха а Макка веана, шен кIантаца ИсмаьIилца (Делера салам-

маршалла хуьлда цаьршинна) цхьаьна КаIбат – Сийлахь ЦIа – дира. Оцу ЦIийнан гонаха адамаш гулдала а, деба а доладелира, ткъа Макка Iаламийн Делана Iибадат дечеран а, хьаьж кхочушдан луучеран а коьрта меттиг хилира. Дуккха а бIешерашкахь адамаш, ИбраьхIим-пайхамаран (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) динехь лаьтташ, АллахIана Iибадат деш а, Иза цхьаъ веш а схьадехира.

ТIаккха, цул тIаьхьа, тилар хилира, Iарбойн ахгIайренан хьал а, шен гонаха йолчу дуьненан кхечу мехкийн хьолах тера дара. Цигахь гучадевллера деланаш лелоран гIуллакхаш: цIунашна Iибадат дар а, йоIарий дийна дIабохкар а, зударшна зулам дар а, харц тоьшалла дар а, чагIар малар а, боьха леларш дар а, бо́ беран бахам баар а, риба эцар а...

Кху меттехь, оцу гуонаха в.э. 571-чу шарахь дуьнен чу ваьлла Исламан Элча Мухьаммад, IабдуллāхIан кIант, ИбрахIиман кIентан ИсмаьIилан тIаьхьенах волу – Делера салам-маршалла хуьлда царна. Иза дуьнен чу валале хьалха кхелхина цуьнан да, ткъа нана – иза ялх шо долуш. Цуьнан девашас Абу ТIалиба доладеш, бо бер а, миска а волуш кхиъна иза. Шен рицкъ шен куьйга къахьоьгуш латтош хилла цо.

2- Беркатечу Сийлахь йолчу зудица долу беркате захало

Цунна ткъе пхиъ шо долуш, цо Маккарчу зударшлахь уггаре а сийлахь йолчу Хувайлидан йоI Хадижат (АллахI реза хуьлда цунна) йалийра. Цуьнах цуьнан хилира диъ йоI, ши кIант а. Цуьнан ши кIант жималлехь волуш кхелхира. Шен зудчуьнца а, доьзалца а иза чIогIа кIеда-мерза а, безаме а вара. Цундела цуьнан зудчунна Хадижатна иза чIогIа везара, цуьнан а иза иштта чIогIа йезара. Иза кхелхинчул тIаьхьа дуккха а шераш даьлча а, цо иза йиц ца йира. Цо уьстагI а бой, иза Хадижатан (АллахI реза хуьлда цунна) доттагIашна дIасабоькъура, царна сий деш а, цунна лерам беш а, цуьнга болу безам ларбеш а.

3- Вахьйу доладалар

АллахIан Элча Мухьаммад (Делера салам-маршалла хуьлда цунна), АллахIа и кхоьллинчу хенахь дуьйна, сийлахьчу гIиллакхехь вара. Цуьнан къомо цунах Бакълуьйриг-Тешамениг олура. Цо цаьрца сийлахьчу гIуллакхашкахь дакъалоцура, ткъа цара лелош хиллачу цIуламасталлин гIуллакхех цунна гамо яра, царна юкъахь дакъа а ца лоцура.

Ткъа иза Маккахь волуш шовзткъа шаре кхаьчча, АллахIа иза Элча хилийта хаьржира. Цунна тIе Джибрил малик – IалайхIис-салам –

веара, Къуръан чуьра дуьххьара доссийначу суратан хьалхарчу аяташца, уьш Сийлахь-Везачун дешнаш ду:

﴿اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ۝١ خَلَقَ الْإِنسَانَ مِنْ عَلَقٍ ۝٢ اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ۝٣ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ۝٤ عَلَّمَ الْإِنسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ۝٥﴾

Деша хьайн Делан цIарцIа, Ша [халкъаш] кхоьллинчу (1).

Адам [нах] цIийн улхах кхоьллинчу (2).

Еша, ткъа хьан Дела Уггаре Комаьрша ву (3).

Ша Къоламца [яздар] Iамийна волу (4)

Цо адамна Iамийна цунна ца хууш хилларг (5)

[«аль-Iалакъ» сурат: 1-5],

ТIаккха иза шен зудчунна Хадижатна, АллахI реза хуьлда цунна, тIе веара, дог дегалуш. Цо цуьнга хилларг дийцира, ткъа цо иза паргIатваькхира. Иза а эцна, иза шен девешин кIантана Варакъат ибн Навфална тIе яхара – иза керста дин тIеэцна а, Товрат а, Инжил а дешна а вара –. Хадижата цуьнга элира: «ХIай, сан девешин кIант, хьайн вешин кIанте ладогIа». ТIаккха Варакъата цуьнга элира: «ХIай, сан вешин кIант, хьуна хIун гина?». АллахIан Элчано, АллахIера салам-маршалла хуьлда цунна, шена гинарг дийцира цуьнга. ТIаккха Варакъата цуьнга элира:

(ХIара ву-кх и Дала Мусана доссийна

Намус(Джабраиль Малик). Дависийла, со оцу хенахь жима валхьара, хьайн къомо хьо аравоккхучу дийнахь со дийна а валхьара!». ТIаккха АллахIан Элчано (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) элира: «Баккъалла а, цара со аравоккхур вуй?». Цо элира: «ХIаъ, ахьа далийнарг саннарг а дохьуш цкъа а цхьа а стаг веана вац, цунна мостагIалла лелийна бен. Нагахь оцу дийне со кхачахь, ас хьуна чIогIа гIоьнчалла дийр ду)».

Маккахь а цунна [ﷺ] тIе Къуръан доссар сецна ца Iара. Иза Iаламийн Делера Джибрил-малико (IалайхIис-салам) доссадора, элчаналлин кхетамаш а, хаамаш а луш.

Иза [ﷺ] шен къам Исламе кхойкхуш а вара, ткъа цуьнан къомо иза дIа а теттира, цуьнца мостагIалла а лелийра. Цара цунна, пайхамаралла дIатосуриг, хьал а, паччахьалла а кховдийра, амма цо и дерриг а дIатеттира. Цул хьалха хиллачу элчанашка церан къаьмнийн куьйгалхоша ма-аллара, цара а элира цуьнга: «Бозбуунча, харцлуьйриг, тIе хIума кхуллушверг». Цунна готто а йира цара, цуьнан сийлахьчу дегIана тIе а кхидира, цуьнан асхьабашна ницкъ а бира.

Элча (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) Маккахь вара, АллахIе кхойкхуш, къаьстана хьаьждо-заманаьхь а, хьаждан баьхкина болу Iаьрбийн базарашка а лелаш, цигахь нахаца

цхьана а кхеташ, царна Ислам-дин а кховдош. Цо уьш дуьненан хIумаца а, я куьйгаллица а ца тебира, турца кхерам а ца туьйсура, иштта цуьнан Iедал а дацара, иза паччахь а вацара. Шен кхайкхаман юьххьехь дуьйна цо мостагIашка кхайкхам бора, ша Сийлахь-Доккхачу Къуръанера далийначунна тераниг даладе аьлла. ТIаккха цунах теша а тийшира сийлахьчу асхьабех тешнарш (АллахI реза хуьлда царна массарна а) .

Маккахь а АллахIа иза сийлахь вина доккхачу Iаламатца – буса Къудс-гIала кхачаварца а, тIаккха стигала хьал вакхарца а. Иштта, бусалбанашна а, керстанашна а гергахь махьеххара, хууш ду АллахIа Ильяс а, Масихь Iийса а пайхамарш – Делера салам-маршалла хуьлда цаьршинна – стигала хьалабахар.

Пайхамара (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) стигалахь АллахIера ламаз даран омра тIеийцира. Иза бусалба наха дийнахь пхоьзза деш долу ламаз ду. Иштта сийлахь-йолчу Маккахь кхин цхьа доккха Iаламат а хилира – иза мушрикашна а гина долу беттан бекъабалар ду.

Къурайшин керстанаша, цунна мекарлонаш ян а, нах цунах дIахербан а чIогIа гIерташ, иза (дин) дIатоттархьама массо а некъ лелош, Iаламаташ гайтар дехарехь къарцалуш а бара, ткъа иштта жуьгташка а гIо доьхура, цуьнца

къийсалуш а, нах цунах дIатоттуш а шайна гIо дийр долу буххаш цаьрга даладайтархьама.

Къурайшин керстанаша бусалба нахана Iазап латтораьхь совцуш ца хилча, Пайхамара (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) царна Хьабаше хIижрат дан пурба делира. Пайхамара (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) цаьрга элира: «Цигахь нийсо лелош паччахь ву, цуьнгахь цхьанне а зулам ца хуьлу». Иза керстачу динехь волу паччахь вара. Цундела царех шин тобано Хьабаше хIижрат дира. МухIажираш Хьабаше дIакхаьчча, цара Нажаший паччахьана Мухьаммад Пайхамара (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) далийна долу дин дийцира. Цо ислам дин тIеийцира, тIаккха элира: «ХIара а, -ВаллахIи-, Муса пайхамара (Делера салам хуьлда цунна) далийнарг а цхьана хьостара схьадогIуш ду». Цул тIаьхьа цунна а, цуьнан асхьабашна а шен къоман агIора халонаш тIекхета йолайелира.

Хьаьж-хенахь Цунах тешначарна юкъахь бара Мадийнат-шахьарара схьаеъна цхьа тоба нах. Цара Цунна байIат дира Ислам дин тIеэцарна а, Иза шайн гIала дIакхелхича Цунна гIо-накъосталла дарна а; оцу шахьаран цIе (Ясриб) яра. Цул тIаьхьа Цо царех Маккахь бисинчарна Пайхамаран Мадийнат-шахьаре хIижрат дан бакъо елира. Цара хIижрат дира, ткъа Мадийнатехь Ислам даржа доладелира,

цигахь Ислам дин чудаьлла доцу цхьа а цIа ца диссалц.

Пайхамара (Делера салам-маршал хуьлда цунна) Маккахь кхойтта шо АллахIе кхойкхуш дIадаьхьначул тIаьхьа, АллахIа цунна Мадийнате хIижрат дан пурба делира. ТIаккха цо (Делера салам-маршал хуьлда цунна) хIижрат дира, АллахIе кхайкхар дIа а даьхьира. Цигахь тIаьхь-тIаьхьа исламан шариIатан хьукманаш доссо доладелира. Цо шен элчанаш, цаьрца исламе кхойкху кехаташ а долуш, тайпанийн тхьамданашка а, паччахьашка а бахкийта волавелира. Цо элчанаш бахкийтинчарна юкъахь бара: Руман паччахь а, Персойн паччахь а, Мисаран паччахь а.

Мадинат-шахьарахь малх лецира, тIаккха нах кхерабелира. Иза Пайхамаран (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) кIант ИбраьхIим кхелхинчу дийнахь нисделира. ТIаккха наха элира: «Малх ИбраьхIим валарна бахьанехь лецира». ТIаккха Пайхамара (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) элира:

(إِنَّ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَا يَكْسِفَانِ لِمَوْتِ أَحَدٍ، وَلَا لِحَيَاتِهِ، وَلَكِنَّهُمَا مِنْ آيَاتِ اللهِ يُخَوِّفُ اللهُ بِهِمَا عِبَادَهُ).

(Баккъалла а, малх а, бутт а цхьаьннан а валарна я варна ца лоцу, амма уьш-м АллахIан аятех ши аят ду, цаьршинца АллахIа Шен лайш

кхерабо)[1].

Нагахь санна Пайхамар (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) харцлуьйриг а, харц пайхамар а велахьара, цо сиха нах кхерор бара ша харцварах, олуш: «Малх сан кIант кхалхарна лецира, ткъа со харцвечунна хIун хир ду?».

Ткъа Элча – Делера салам-маршалла хуьлда цунна – шен Дала гIиллакхийн камаьршаллица хаздина ву, Дала цуьнан васф дина Шен дашца:

﴿وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ ۝٤﴾

Баккъалла а, хьо лекха гIиллакхаш долуш ву.

[Къолам сурат:4],

Иза массо а хазачу гIиллакхца къаьсташ вара: бакълуьйраллица, цIеналлица, майраллица, нийсонца, тешамаллица, шен мостагIашца а; комаьршаллица а, къехошна а, мискачарна а, дIабахийтан зударшна а, хьаштахошна а сагIа далар дезарца а; царна нийса некъ гайтарехь хьаьгна хиларца а, цаьрца къинхетаме а, царна муьтIахь а хиларца а. Иштта а хилла, цхьа вевзаш воцу стаг Элча (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) лоьхуш веача, иза шен асхьабашна (АллахI реза хуьлда царна) юккъехь Iаш волуш, иза царна юкъара къасто ца велла, хоттуш хилла: «Шух муьлхарг ву Мухьаммад?»

Цуьнан дахар-гIиллакх кхачамаллин а,

[1] Сахьихь Муслим (901)

оьздангаллин а тоьлла масал дара, массаьрца а юкъаметтиг лелорехь: мостагIчуьнца а, доттагIчуьнца а, гергарчуьнца а, генарчуьнца а, воккхачуьнца а, жимачуьнца а, стеганца а, зудчуьнца а, акхаройца а, олхазарца а.

АллахIа цунна дин кхочуш а дина, Элчано а – Делера салам а, маршалла а хуьлда цунна – шен хаам кхоччуш дIа а кхачийча, иза кхелхина, кхузткъа кхо шо хан йолуш. Царах шовзткъа шо – пайхамараллале хьалха даькхина, ткъа ткъе кхо шо – пайхамар а, элча а волуш.

Иза дIавоьллина Пайхамаран Мадийнат-гIалахь (АллахIера салам-маршалла хуьлда цунна). Цо ша тIехууш хилла йолу шен кIайн вир а, некъахошна сагIийна дIаделла латта а доцург, цхьа а даьхни я верас дитина дац.[1]

Ислам дин тIеэцна, иза бакъвина, цунна тIаьхьахIоьттинарш дукха халкъ дара. Цуьнан асхьабех бIе эзарнал сов стага цуьнца Iодиканан хьаьж дира. Иза хилла иза кхалха гергга кхо бутт хьалха. Ткъа иза, тера ду, цуьнан дин ларделла хиларан а, иза даржаран а къайленех цхьаъ хилар. Баккъалла а, исламан мехаллашца а, хьесапашца а цо кхиийна болу цуьнан асхьабаш асхьабех уггаре а дикачарех бара: нийсонца а, зуьхIдаллехь а, суьпаллехь а, тешамаллехь а, шаьш тешначу оцу сийлахьчу

[1] Сахьихь аль-Бухари (4461) 6/15.

динан доьхьа къахьегарца а.

Ткъа цуьнан асхьабех (АллахI реза хуьлда царна массарна а) иманехь а, Iилманехь а, Iамалехь а, ихласехь а, бакъварехь а, комаьршаллехь а, майраллехь а, оьздангаллехь а уггаре а сийлахь берш бара: Абу Бакр ас-Сиддикъ, Iумар ибн ал-ХаттIаб, Iусман ибн Iаффан, Iалий ибн Абу ТIалиб (АллахI реза хуьлда царна). Уьш доьхьар цунах тешна а, иза бакъвинчарех а бара. Иштта уьш бара цул тIаьхьа хилла халифаш, цул тIаьхьа динан байракх лелийна болу. Цаьргахь пайхамараллин башхаллех цхьа а хIума хилла дац, Цо уьш бисинчу шен асхьабашна (АллахI реза хуьлда царна) юкъахь цхьана а хIуманца къастийна а бац.

АллахIа лардина Шен Жайна, Иза (Пайхамар ﷺ) деана долу, цуьнан Суннат а, дахар а, дешнаш а, гIуллакхаш а - цо буьйцучу маттахь. Тарихаьхь цхьаьннан а дахар ларделла дац, цуьнан (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) сийрат ларделларг санна. Ма-дарра аьлча, цо (Пайхамара ﷺ) муха наб йора, хIума йуура, хи молура, велалора бохург а ма ларделла.

Ткъа шен цIа чохь шен хIусамца муха ду цуьнан лелар?

Цуьнан дерриг хьал лардина, дIаяздина ду цуьнан сиратехь. Иза – адам а, элча а ву, цуьнгахь Делан куьцех цхьа а хIума дац. Шена

пайда бан а, я зен дан а ницкъ бац цуьнан.

4- Цуьнан элчаналла

Дуьненан массо маьIехь ширк а, керсталла а, жIаьхIалла а дIасадаьржинчул тIаьхьа, лаьтта тIехь Далла Iибадат дийриг, Цуьнца цхьа а хIума накъост а ца веш, Жайна охьадоссийначех кIеззиг нах бен ца бисанчхенахь, Дала ваийтира Шен Элча Мухьаммад (Делера салам а, маршалла а хуьлда цунна) пайхамаршна а, элчанашна а тIаьххьарниг а волуш. Дала иза массо Iаламнашна нийсачу новкъаца а, бакъ динца а ваийтина, иза массо а динал лакхадоккхуш, ткъа иштта нах цIунашна Iибадатдаран а, керсталлин а, жIаьхIаллин а боданаш чуьра тавхьидан а, иманан а нуьре арабахархьама. Цуьнан элчаналла хьалха хиллачу пайхамарийн (Делера салам-маршалла хуьлда царна) элчаналлаш кхочушдеш ду.

Цо кхайкхина, шайна Делера салам-маршалла хуьлда, Нухь, ИбраьхIим, Муса, Сулайман, Давуд, Iийса пайхамарша а, элчанаша а кхайкхначу дерриг а хIумане, аьлча а: Кхиош-кхобуш верг АллахI хиларх, Иза Кхолларг, Рицкъ луш верг, Дахар луш верг, Валар луш верг, Паччахьаллин Да хиларх тешаре; гIуллакхашна урхалла дийриг а Иза хиларх, Иза шай лайшца Къинхетаме а хиларх; иштта, Iаламашкахь дерриг а – вайна гуш дерг а, ца гуш

дерг а – кхоьллинарг АллахI хиларх, ткъа АллахI воцург дерриг а Цуьнан кхолламех цхьа кхоллар хиларх тешаре.

Иштта, цо кхайкхам бира цхьана АллахIана Iибадат даре а, Цул совнах долчунна Iибадат дар дитаре а. Цо тIех чIогIа билгалдаьккхира АллахI цхьаъ хилар а, Шена Iибадат дарехь а, Шен долаллехь а, Шен кхолларалле хь а, Шен урхаллехь а Цуьнан накъост цахилар а. Цо иштта билгалдаьккхира, Сийлахь-Веза волу АллахIа цхьа а цавинар хилар а, Ша цхьаннах а вина цахилар а, Цуьнан ницкъ болуш я Цунах тера цхьа а цахилар а, Ша кхоллинчу цхьана а хIуманна чу Иза хIуьттуш цахилар а, цуьнах дегI а оьцуш цахилар а.

Цо Делан жайнех тешаре кхайкхира: ИбрахIиман а, Мусан а (Делера салам-маршалла хуьлда цаьршинна) тептарех, Товратах, Забурах, Инжилах. Иштта цо массо а элчанех (Делера салам-маршалла хуьлда царна) тешаре а кхайкхира. Цо лорура, цхьа пайхамар харцвиначо массо а пайхамаршца керстаналла дина хилар.

иштта Цо (Пайхамаро ﷺ) Массо а нахана АллахIан къинхетамца кхаъ баьккхира, ткъа иштта АллахI хIокху дуьненахь царна тоам бен верг хиларх а, Иза Къинхетаме Кхиош-кхуллуш верг хиларх а, Къематдийнахь, массо а кхоьллинарш церан кешнера гIовтточу хенахь,

царна хьесап дийр долуш верг Иза цхьаъ волуш хиларх а. Иштта бусалба нахана церан дикачу Іамалшна итт ах сов ял луш верг Иза хиларх а, ткъа вон Іамална бекхам цунах тер бен хир боцуш хиларх а, царна эхартахь даиман долу ниІмат хир хиларх а. Ткъа керстаналла а дина, вон Іамалш йинчо шен бекхам кхочур бу хІокху дуьненахь а, эхартахь а.

Элчано Мухьаммада (АллахІера салам-маршалла хуьлда цунна) шен элчаналлехь ца хестийна шен тайпа а, шен мохк а, шен сийлахь долу са а. Амма Сийлахь-дезачу Къуръан чохь пайхамарийн – Нухьан, ИбраьхІиман, Мусан, Іийсан (АллахІера салам-маршалла хуьлда царна) – цІерш цуьнан цІе хьехийнчул а дуккхазза сов хьехийна ю. Сийлахь-дезачу Къуръан чохь цуьнан ненан цІе а, цуьнан зударийн цІерш а хьехийна йац. Ткъа Къуръан чохь Мусан нана цкъаннал сов хьехийна ю, ткъа Марьям (АллахІера салам-маршалла хуьлда цунна) ткъе пхийттазза хьехийна ю.

Ткъа Элча Мухьаммад (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) ларвина ву шариІатана а, хьекъална а, Іаламана а дуьхьал долчу я дикачу гІиллакхо тІе ца оьцучу массо а хІуманах. ХІунда аьлча, пайхамарш (Делера салам-маршалла хуьлда царна) ларбина бу АллахІера шаьш дІакхачочу хІуман тІехь, иштта царна тІедиллина ду АллахІан омранаш Цуьнан

лайшна дIакхачор а. Пайхамарийн Дела хиларан йа Делан куьцашкахь долчух цхьа а хIума дац, уьш - кхечу адамех тера адамаш ду, Сийлахь-Везачу АллахIера Шега вахьйу дуссуш хилла болу.

Мухьаммад Пайхамаран (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) хаам АллахIера вахьйу хиларан уггаре а доккхачу тоьшаллех цхьаъ ду: иза таханлерачу дийне кхаччалц, иза дийна волуш ма-хиллара, цхьа а хийцам а, харцдар а доцуш схьакхаьчна хилар. Цунна тIаьхьахIуьтту миллиардал сов бусалба стаг, цара цуьнан шариIатан парзаш – ламаз, закат, марха, хьаьж, кхидерш а – кхочушдо, цхьа а хийцам а боцуш.

5- Цуьнан пайхамараллин Iаламаташ а, билгалонаш а, далилаш а.

АллахIа пайхамарш чIагIбо церан пайхамаралла гойтуш долчу аяташца, иштта царна хIиттадо церан элчаналла тешалла деш долу тоьшаллаш а, далилаш а. Баккъалла а, АллахIа хIора пайхамарна адамаш тешийта тоъал долу аяташ делла. Пайхамаршна деллачу аятех уггаре а сийлахьдерш - иза вайн Пайхамаран Мухьаммадан (Делера салам а, маршалла а хуьлда цунна) аяташ ду. Цунна АллахIа Сийлахь-Дозалла долу Къуръан делла, иза пайхамарийн аятех Къематдега кхаччалц дисина долу аят ду. Иштта АллахIа иза чIагIвина

сийлахь-доккхачу аяташца (Іаламаташца). Элчанан Мухьаммадан - Делера салам а, маршалла а хуьлда цунна - аяташ дукха ду, царах ду:

Исраъ а, МиІраж а, беттан бекъабалар а, йокъалла хІоьттинчу нахана хи далар доьхуш шен Деле доІа динчул тІаьхьа дукхазза догІа доссор а.

КІезиг йолчу юурганна а, хинна а беркат дар, цунах дуккха а халкъан даар а, малар а хилар.

АллахІа шена хаам барца, цхьаннен а билгаллонца хууш ца хиллачу дІадаханчу къайленех лаьцна цо дийцар а, пайхамарийн (Делера салам-маршалла хуьлда царна) шайн къаьмнашца хилла дийцарш а, Асхьабул-кахІф дийцар а санна.

ТІейогІучу хенахь хила долчу къайлахчу хІуманех цо хаам бар а, Сийлахь-Везачу Дала шега хаам барца, тІаьхьо уьш ма-хиллара нисделла а долуш, масала, Шема-махкахь болчарна гина йолу Хьиджаз-махкара арайолу цІеран хаам, иштта адамаш гІишлош ярехь вовшех хьалхадовлар а.

АллахІ цунна тоъал хилар а, нахах Цо и ларвар а.

Кхочушхилира Цуьнан ваІданаш Шен асхьабашна, Цо цаьрга ма-аллара:

(لَتُفْتَحَنَّ عَلَيْكُمْ فَارِسُ وَالرُّومُ، وَلَتُنْفَقَنَّ كُنُوزَهُمَا فِي سَبِيلِ اللهِ).

(Шуьга дIаеллалур ма ю Парси а, Рум а, ткъа аша цу шиннан хазнаш а АллахIан некъахь харжйийр ма ю).

АллахIа иза малайкашца тIечIагIвар.

Пайхамарша (Делера салам-маршалла хуьлда царна) шайн къаьмнашка Мухьаммад Пайхамаран (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) пайхамараллех лаьцна кхаъ баккхар а, цунах лаьцна кхаъ баькккхинчарех бу Муса а, Давуд а, Сулайман а, Iийса а (Делера салам-маршалла хуьлда царна), Исраилан кIоман юкъара кхиболу пайхамарш а.

Могуш долу хьекъалш муьтIахь хуьлуш долчу хьекъали далилашца а, даьхкинчу масалшца а[1].

ХIара аяташ а, далилаш а, хьекъалан масалш а Сийлахь-долчу Къуръан чохь а, Пайхамаран Суннатехь а даьржина ду. Цуьнан аяташ дагар ма-аллара дукха ду. Ткъа царах кхета луучо Сийлахь-долчу Къуръане а, Суннатан а, Пайхамаран Сиратан а жайнашка хьажийла, царна чохь карор бу-кх оцу аятех лаьцна шеко йоцу хаам.

Нагахь санна и сийлахь-йоккха билгалонаш

[1] ХIай нах! Масал далийна [шуна), ладогIа цуьнга. Баккъалла а, шаьш аша АллахI [Iад] витина кхойкхурш, цара [цкъа а] кхуллур ма бац моза [цара хIуъу а дича], уьш [цIуйш] цунна [дуьхьа гулъелча а [кхуллур бац]. Мозано шайх цхьа хIума ядийча, царна цуьнгара схьаякхалур [ма] яцара и. ЗаьIап [гIийла] хили [ша] лохург а, [ша] лоьхург а. [Хьаьж сурат: 73]

хила-м ца хиллехьара, Іарбойн ахгІайрен тІехь хилла болчу цуьнан мостагІашна - Къурайшин кяфиршна а, жуьгташна а, насорашна а - иза харцван а, нах цунах ларбан а аьтто карор бара.

Сийлахь-Дозалла долу Къуръан – иза АллахІа Мухьаммад Пайхамаре – Делера салам-маршалла хуьлда цунна – вахьий дина Жай-на ду. Иза – Іаламийн Делан къамел ду. АллахІа адамашка а, жинашка а кхайкхам бина, цунах тераниг я цунах тера цхьа сурат даладе аьлла, и кхайкхам таханлерачу дийне кхаччалц а бу. Сийлахь-Дозалла долчу Къуръано миллионаш адамаш цецбохуш долчу дуккха а мехалчу хаттаршна жоьпаш ло.Сийлахь Къуръан таханлерачу дийне кхаччалц лардина ду, иза доссийначу Іаьрбийн маттахь, цхьа а элп эшош а доцуш. Иза зорба тоьхна, даржийна а ду. Иза – адамашна тІедеана уггаре а доккха, Іаламате жайна ду, иза деша а, я цуьнан маьІнийн гочдар деша а хьакъ долуш. Иза девзина а, цунах тешна а воццунна дерриг диканиг дІадаьлла.

Иштта Мухьаммад Пайхамаран – Делера салам-маршалла хуьлда цунна – суннат а, цуьнан некъ а, дахар а лардина а, дІаделла а ду тешаме болчу дийцархойн зІенашца, иза зорба тоьхна ду Мухьаммад Пайхамара – Делера салам-маршалла хуьлда цунна – бийцинчу Іаьрбийн маттахь, иза вайна юккъехь вехаш волуш санна, дуккха а меттанашка гоч а дина ду.

Сийлахь-долу Къуръан а, Пайхамаран – Делера салам-маршалла хуьлда цунна – суннат а Исламан хьукманийн а, шарIан а цхьаъ бен доцу хьоста ду.

6- Элчано Мухьаммада -Делера салам-маршалла хуьлда цунна- деъна долу ШарIиат

Элчано Мухьаммада – Делера салам-маршалла хуьлда цунна – деана долу ШарI – иза Исламан шарI ду. Иза Делан шариIатийн а, элчаналлин а тIаьххьарниг ду. Иза шен бух тIехь хьалха хиллачу пайхамарийн шариIаташца тера ду, церан кепаш тайп-тайпана елахь а.

Иза кхачамаллин шариIат ду, иза массо а заманна а, меттигна а догIуш ду. Цуьнгахь адамийн динан а, дуьненан а тодалар ду. Цо чулоцу Iаламийн Делана лайшна тIедоьжна долу массо а Iибадат, ламаз а, закат а санна. Иштта цо адамашна билгалдоху финансийн а, экономикин а, социальни а, политикин а, тIеман а, экологин а юкъаметтигашкахь мегаш дерг а, цамегаш дерг а, иштта адамийн дахарна а, эхартана а оьшуш долу кхин дерг а.

ХIокху ШарIо лардо нехан динаш а, церан цIийш а, сий-ларам а, бахам а, хьекъалш а, тIаьхьенаш а. Цо шен чохь массо а дика гIиллакх а, дикалла а латтадо, иштта массо а вон гIиллакхах а, вонах а ларво. Цо кхойкху адаман

сий-лараме а, юккъерчу некъе а, нийсоне а, цIена даггара хиларе а, цIаноне а, болх тIехдика баре а, безаме а, нахана дикане лааре а, цIий Iанор сацоре а, Даймохк кхерамзаллехь хиларе а, иштта нах бакъо йоцуш кхеро а, дог-этIо а ца магоре а. Мухьаммад Пайхамар – Делера салам-маршалла хуьлда цунна – массо а кепара а, куьцера а долчу зуламна а, талхорна а дуьхьал тIом беш вара, иштта тиларшна а, ша ваьлла Iаш хиларна а, дуьне дитарна а (рахIбаниййат) дуьхьал а вара.

Элчано Мухьаммада (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) билгалдаьккхина, АллахIа адам – боьрша стаг а, зуда а – сийлахь дина хилар, цунна цуьнан ерриг бакъонаш кепатоьхна хилар, иза шен дерриг харжамашна а, гIуллакхашна а, леларна а жоьпалле витина хилар, цунна тIе а дуьллуш ша-шенна я кхечарна зен долу муьлххачу а гIуллакхан жоьпалла. Цо боьрша стаг а, зуда а иманехь а, жоьпаллехь а, бекхамехь а, ял хиларехь а цхьатерра бина. ХIокху шариIатехь зудчунна – нана а, хIусамнана а, йоI а, йиша а йолчунна – къаьсттина терго ю.

Мухьаммад Пайхамара (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) деанчу ШарIо хьекъал лардар а, и дохош долу хIума, масала, чагIар малар, хьарам дар а тIедожийна. Ислам-дино дин хьекъална некъ серлабоккху нур лору, адам

шен Делана кхетамца а, хаарца а Iибадат дан дезаш хиларна. Исламан шарIо хьекъалан дарж айбина, иза жоьпаллин бух бина, иза харцонан а, жIарашна я деланашна гIуллакх даран а гIоранах паргIатдаьккхина.

Исламан шариIато нийса долу Iилма сийлахь лору, иштта лаамех цIенчу Iилманан талламашка а, шега а, Iаламе а хьежаре а, ойла яре а кхойкху. Ткъа Iилманан нийса долу жамIаш Элчано (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) далийначунна дуьхьал ца догIу.

ШарIахь цхьана а тайпанчу адамашна кхечу тайпанчу адамашна хьалха къастам бац, цу чохь цхьана а къомана кхечу къомал гIоле хилар дац, хIетте а, цуьнан хьукманашна хьалха массо а цхьатерра ву. ХIунда аьлча, адамаш шайн бух-орамехь цхьатерра ду. Цхьана а тайпанан кхечу тайпанал гIоле хилар дац, цхьана а къоман кхечу къомал гIоле хилар дац, Делах кхерарца бен. Мухьаммад Пайхамара – Делера салам-маршалла хуьлда цунна – хаийтина, хIора а бер фитIрат тIехь дуьнен чу долуш ду аьлла. Адамех цхьа а къинош долуш я кхечун къа верасаллехь долуш дуьнен чу ца волу.

Исламан шариIатехь Дала тоба дар хIоттийна, иза ду: стаг шен Деле верзар а, къа дитар а. Исламо дIадоху шел хьалха хилла долу къинош, тобано а дIадоху шел хьалха хилла долу къинош. Цундела стага шен къинош

адамашна хьалха дIадийца оьшуш дац. Исламехь стагана а, Делана а юккъехь йолу зIе нийса ю, цундела хьуна а, Делана а юккъехь юкъарлонча хила цхьа а ца оьшу. Исламо ца магадо адамех деланаш бар я уьш АллахIан накъостий бар Цуьнан Делаллехь я Iибадатехь.

Мухьаммад Пайхамара (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) деана долу шариIато цул хьалха хилла долу массо а шариIат дIадоккхуш ду. ХIунда аьлча, Мухьаммада (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) АллахIера деана долу Исламан шариIат – иза Къематде кхаччалц хир долу тIаьххьара шариIат ду, иза массо а Iаламна ду. Цундела цо дIадаьхна шел хьалха хилларг, хьалха хиллачу шариIаташа вовшаш дIадаьхна ма-хиллара. Сийлахь-Веза волу АллахIа Исламан шариIат доцург кхин шариIат къобалдеш дац, иштта Цо къобалдеш дац Мухьаммад Пайхамара (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) деана долу Ислам доцург кхин дин. Нагахь цхьаммо Ислам дин доцург кхин дин леладахь, цуьнгара иза къобалдийр дац. Ткъа хIокху шариIатан хьукмийн кIоргера хаарш довза луучо, уьш Исламах лаьцна дуьйцучу тешамечу жайнашкахь лохийла.

Исламан шариIатан Iалашо ю, – иштта массо а Делан элчаналлин Iалашо ма-ярра, – бакъ дино адам лакха а даккхар, цунах Iаламийн Дела

волчу АллахIан цIена лай а веш, иза адаман а, хIуманан а, тиларийн а лайналлех паргIат а воккхуш.

Баккъалла а, Исламан шариIат муьлххачу а заманна а, меттигна а мегаш ду, цуьнгахь адаман нийсачу пайдех дуьхьалдолуш хIума дац, хIунда аьлча иза адамашна оьшург хуучу АллахIера доссийна ду. Ткъа адамашна оьшу ша-шенчохь нийса долу, вовшийн дуьхь-дуьхьал ца догIу, адамаллина пайдехь долу, адамо хIоттийна доцу, амма АллахIера доссийна долу, адамаш дикаллин а, нийсонан а новкъа нисдеш долу шариIат. Нагахь цара цуьнга кхел йайтахь, церан гIуллакхаш нислур ду, уьш вовшийн зуламах а ларлур бу.

7- Цуьнан мостагIаша цуьнан пайденна тешалла дар.

Цхьа шеко йоцуш, хIора пайхамаран хилла шен мостагIий, цуьнца мостагIалла лелош а, цуьнан кхайкхаман некъана дуьхьалхIуьттуш а, нах цунах тешарах юхатухуш а. АллахIан Элчанан Мухьаммадан а - Делера салам-маршалла хуьлда цунна - хилла дуккха а мостагIий, иза дийна волуш а, иза кхелхинчул тIаьхьа а. АллахIа церан массарна а тIехь толам баьккхийтина цуьнга. Бакъдолуш, царах дукхах болчара - ширачу заманахь а, керлачу заманахь а - тIаьхь-тIаьхьа тоьшаллаш дина, иза

пайхамар хиларх а, цул хьалха хиллачу пайхамарша - Делера салам-маршалла хуьлда царна - далийнарг саннарг далош веана хиларх а, иза бакъонца вуйла царна хууш хиларх а. Амма царах дукхах болчарна иман дилла новкъарло йина дуккха а бахьанаша, масала: куьйгалла дезаро, я юкъараллех кхераро, я шайн даржашца доьзна долу бахам байаро.

Ткъа хастам бу АллахIана - Iаламийн Деланна.

❋❋❋

الفهرس

1- Цуьнан цIе а, тайпа а, иза вина а, кхиъна а волу меттиг. 2
2- Беркатечу Сийлахь йолчу зудица долу беркате захало 4
3- Вахьйу доладалар 4
4- Цуьнан элчаналла 13
5- Цуьнан пайхамараллин Iаламаташ а, билгалонаш а, далилаш а. 16
6- Элчано Мухьаммада -Делера салам-маршалла хуьлда цунна- деъна долу ШарIиат 20
7- Цуьнан мостагIаша цуьнан пайденна тешалла дар. 24

❋❋❋

جمعية خدمة المحتوى
الإسلامي باللغات